

**ZASADY OCENIANIA**  
**EDUKACJA DLA BEZPIECZEŃSTWA**  
**Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1 w Piwnicznej - Zdroju**

System oceniania na lekcjach uwzględnia program nauczania edukacji dla bezpieczeństwa w szkole podstawowej autorstwa Jarosława Słomy wydany przez Wydawnictwo Nowa Era . Numer ewidencyjny w wykazie MEN 846/2017 Kryteria oceny wiedzy i umiejętności oraz zakres wymagań ustala nauczyciel „Edukacji dla Bezpieczeństwa”, dostosowując się do „Wewnętrznego systemu oceniania” przyjętego w szkole. Ułatwia to współpracę zarówno z innymi nauczycielami, jak i z uczniami.

Proponuje się następujące ocenianie:

| Ocena         | Zakres wiadomości |
|---------------|-------------------|
| Celujący      | wykraczający      |
| bardzo dobry  | dopełniający      |
| dobry         | rozszerzający     |
| dostateczny   | podstawowy        |
| dopuszczający | konieczny         |

Ocenie podlega:

- wypowiedź ustna,
- sprawdziany,
- ćwiczenia praktyczne,
- prezentacje multimedialne
- **dodatkowo dla zainteresowanych:** aktywność w czasie zajęć, zaangażowanie poza programem w danym roku szkolnym – konkursy, zawody.

Proponowana ilość prac:

- 2 sprawdziany,
- 1 odpowiedź ustna
- minimum 2 ćwiczenia praktyczne.

**Zasady poprawy:**

- sprawdziany – według ustaleń, jeśli uczeń z przyczyn losowych nie przystąpił do ich napisania musi to uczynić w terminie nie przekraczającym 2 tygodnie od daty pisania pracy
- ćwiczenia praktyczne – 2 razy,
- test – poprzez omówienie i zapisanie właściwych odpowiedzi.

**W przypadku dłuższych nieobecności** (ponad tydzień) uczeń ustala z nauczycielem dogodny termin do zaliczenia tematyki opuszczonych zajęć.

**Za aktywność** w czasie zajęć uczeń otrzymać może ocenę cząstkową, którą zapisuje w zeszycie ćwiczeń przy danym temacie po uzyskaniu akceptacji nauczyciela.

**Za udokumentowaną aktywność poza programem** w danym roku szkolnym uczeń może mieć podwyższoną ocenę końcową o jeden punkt ponad poziom uzyskany w toku zajęć programowych.

**Wymagania edukacyjne z przedmiotu edukacja dla bezpieczeństwa klasa VIII**

**Program nauczania edukacji dla bezpieczeństwa w szkole podstawowej wydawnictwa Nowa Era**

**„ ŻYJĘ I DZIAŁAM BEZPIECZNIE ”**

|    | Nr i nazwa tematu                                                 | Dopuszczający                                                                                                   | Dostateczny                                                      | Dobry                                                                                            | Bardzo dobry                                                                                   | Celujący                                                                                          |
|----|-------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | <b>Bezpieczny obywatel, bezpieczny naród, bezpieczne państwo.</b> | - potrafi w podstawowy sposób wyjaśnić pojęcie bezpieczeństwa i krótka scharakteryzować rodzaje                 | - wyjaśnia definicję bezpieczeństwa, rodzaje                     | - potrafi podać definicję bezpieczeństwa, bezpiecznego państwa, wymienia podmioty odpowiedzialne | - potrafi wyjaśnić podmioty odpowiadające z podziałem na instytucje i służby                   | - opisuje i wyjaśnia na czym polega bezpieczeństwo państwa ,wyjaśnia znaczenie instytucji i służb |
| 2. | <b>Bezpieczeństwo Polski w stosunkach międzynarodowych.</b>       | –opisuje geopolityczne położenie Polski<br>–omawia wybrane aspekty tego położenia dla bezpieczeństwa narodowego | –omawia historyczną ewolucję modelu bezpieczeństwa Polski        | –opisuje rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa Polski                   | –wymienia przykłady polskiej aktywności na rzecz zachowania bezpieczeństwa (w ONZ, OBWE, NATO) | - wymienia wybrane zagrożenia dla bezpieczeństwa we współczesnym świecie                          |
| 3. | <b>Źródła zagrożeń</b>                                            | –wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń<br>–wymienia numery alarmowe w Polsce i przypisuje je               | –dokonuje podziału zagrożeń ze względu na źródło ich pochodzenia | –omawia sposoby przeciwdziałania zagrożeniom                                                     | – wymienia podmioty działające na rzecz zwalczania skutków zagrożeń i tworzące system          | -poszczególnym podmiotom ratowniczym przypisuje odpowiednie zadania                               |

|    |                                                         |                                                                                                                                                           |                                                                        |                                                                                                                                             |                                                                                                                      |                                                                                                                      |
|----|---------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                         | odpowiednim<br>służbom                                                                                                                                    |                                                                        |                                                                                                                                             | ratownictwa<br>w Polsce                                                                                              |                                                                                                                      |
| 4. | <b>Ostrzeganie<br/>o zagrożeniach<br/>i alarmowanie</b> | –charakteryzuje<br>działanie i zadania<br>systemu wykrywania<br>skażeń<br>i alarmowania                                                                   | –wymienia środki<br>alarmowe<br>podstawowe<br>i zastępcze              | –rozróżnia sygnały<br>alarmowe<br>–wymienia rodzaje<br>komunikatów<br>ostrzegawczych<br>–omawia sposób<br>ogłaszania i<br>odwołania alarmów | –opisuje sposób<br>zachowania się<br>ludności po<br>ogłoszeniu alarmu<br>lub wydaniu<br>komunikatu<br>ostrzegawczego | - wymienia sposoby<br>przeciwdziałania<br>panice<br><br>- omawia znaczenie<br>wybranych środków<br>alarmowych        |
| 5. | <b>Ewakuacja</b>                                        | –wyjaśnia termin<br>„ewakuacja” i<br>omawia jej<br>znaczenie<br>–zagrożonych<br>–opisuje sposób<br>zaopatrywania w<br>wodę i żywność<br>podczas ewakuacji | –opisuje sposób<br>zachowania się<br>podczas<br>ewakuacji z<br>budynku | –rozróżnia rodzaje i<br>stopnie ewakuacji<br>–rozpoznaje znaki<br>ewakuacyjne<br>i informacyjne<br>–zna szkolną<br>instrukcję<br>ewakuacji  | -omawia zasady<br>ewakuacji ludności<br>i zwierząt<br>z terenów                                                      | - uzasadnia<br>znaczenie<br>przeciwdziałania<br>panice<br>i podporządkowania<br>się poleceniom służb<br>ratowniczych |
| 6. | <b>Zagrożenia<br/>pożarowe</b>                          | –wymienia główne<br>przyczyny pożarów                                                                                                                     | –opisuje zasady<br>postępowania po<br>dostrzeżeniu<br>pożaru           | –omawia<br>przeznaczenie<br>podręcznego<br>sprzętu gaśniczego i<br>jego rozmieszczenie<br>np. w szkole                                      | –rozpoznaje znaki<br>ochrony<br>przeciwpożarowej                                                                     | –opisuje sposób<br>obsługi gaśnic<br>i hydrantu<br>wewnętrznego<br>wyjaśnia, jak gasić<br>zarzewie ognia             |

|    |                                                       |                                                                                                                                                               |                                                                                      |                                                                                                                                                     |                                                                                                                        |                                                                                                                          |
|----|-------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                       |                                                                                                                                                               |                                                                                      |                                                                                                                                                     |                                                                                                                        | i odzież płonącą na człowieku                                                                                            |
| 7. | <b>Zagrożenia powodziowe</b>                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>–wymienia główne przyczyny powodzi</li> <li>–wymienia zadania państwa w zakresie ochrony przeciwpowodziowej</li> </ul> | –opisuje zasady postępowania po opadnięciu wód powodziowych                          | –wyjaśnia, jak należy się zachowywać w czasie powodzi                                                                                               | –planuje niezbędne zapasy, które powinien zgromadzić dla swojej rodziny, aby przetrwać kilka dni w sytuacji kryzysowej | - uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie powodzi                |
| 8. | <b>Ekstremalne warunki pogodowe</b>                   | - podaje rodzaje ekstremalnych warunków i w sposób podstawowy opisuje możliwe następstwa                                                                      | –wymienia pogodowe zagrożenia dla bezpieczeństwa człowieka i skutki                  | –opisuje praktyczne sposoby przeciwdziałania zagrożeniom podczas intensywnych opadów śniegu oraz ekstremalnie niskich temperatur                    | -omawia sposoby ochrony przed niszczącymi skutkami upałów, wichury i gwałtownych burz                                  | - uzasadnia bezwzględny nakaz stosowania się do poleceń służb ratowniczych i sanitarnych w czasie ekstremalnych warunków |
| 9. | <b>Wypadki i katastrofy komunikacyjne. Uwolnienie</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>–wymienia główne przyczyny wypadków komunikacyjnych</li> <li>–omawia podstawowe zasady</li> </ul>                      | –wymienia czynności, które należy wykonać, aby ocenić sytuację na miejscu zdarzenia, | <ul style="list-style-type: none"> <li>–opisuje zagrożenia towarzyszące tym wypadkom</li> <li>–omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa</li> </ul> | –opisuje zasady kodowania informacji na tablicach ADR                                                                  | - opisuje zasady zachowania się po uwolnieniu                                                                            |

|     |                                                         |                                                                    |                                                                                   |                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                             |
|-----|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
|     | <b>niebezpiecznych substancji</b>                       | postępowania ratownika w miejscu zdarzenia (wypadek komunikacyjny) | i stosuje tę wiedzę w praktyce                                                    | poszkodowanym, ratownikowi, osobom postronnym i w miejscu zdarzenia                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                | substancji toksycznych                                                      |
| 10. | <b>Zagrożenia terrorystyczne</b>                        | –omawia genezę i formy współczesnych aktów terroru                 | –opisuje zasady zachowania się na wypadek znalezienia się w sytuacji zakładniczej | - rozumie konieczność powiadamiania służb porządkowych (policji, straży miejskiej) o podejrzenie zachowujących się osobach lub podejrzanych przedmiotach zauważonych w miejscach publicznych | –opisuje zasady zachowania się na wypadek: <ul style="list-style-type: none"> <li>• strzelaniny</li> <li>• znalezienia się w sytuacji zakładniczej</li> <li>• ataku bombowego</li> <li>• ataku gazowego</li> <li>• otrzymania podejrzanej przesyłki</li> </ul> | - uzasadnia znaczenie przeciwdziałania terroryzmowi, omawia działanie służb |
| 11  | <b>Podstawowe wiadomości z zakresu pierwszej pomocy</b> | –wyjaśnia termin „pierwsza pomoc”                                  | - określa prawny i moralny obowiązek niesienia pomocy poszkodowanym               | –wyjaśnia rolę układów: krążenia, nerwowego, oddechowego w utrzymaniu                                                                                                                        | –wyjaśnia pojęcie „stan nagłego zagrożenia zdrowotnego”<br>–opisuje przyczyny i okoliczności                                                                                                                                                                   | - wyjaśnia znaczenie czasu podczas udzielania pierwszej pomocy              |

|     |                                         |                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                     |                                                                                                                                                        |                                                                                              |
|-----|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                         |                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                              | podstawowych funkcji życiowych                                                                                                      | prowadzące do szybkiego pogorszenia stanu zdrowia lub zagrożenia życia                                                                                 |                                                                                              |
| 12  | <b>Postępowanie w miejscu zdarzenia</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>–wymienia czynności, które na miejscu zdarzenia należy podjąć w trosce o bezpieczeństwo: świadka, ratownika, poszkodowanych, miejsca zdarzenia i pozostałych osób</li> <li>–podaje numery alarmowe</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>–wskazuje sposób zabezpieczenia się ratownika w kontakcie z poszkodowanym</li> <li>–poprawnie konstruuje komunikat wzywający pomoc fachową</li> </ul> | –demonstruje bezpieczny sposób zdejmowania rękawiczek jednorazowych                                                                 | –podaje przykład aplikacji na telefon pomocnej w udzielaniu pierwszej pomocy                                                                           | - opisuje wybrane sposoby transportu osób przytomnych i nieprzytomnych                       |
| 13. | <b>Pomoc osobie nieprzytomnej</b>       | <ul style="list-style-type: none"> <li>–wyjaśnia pojęcie „nagłe zatrzymanie krążenia”</li> <li>–opisuje ogniwa łańcucha przeżycia</li> <li>–ocenia bezpieczeństwo miejsca wypadku</li> <li>–ocenia stan świadomości poszkodowanego</li> </ul>        | –wyjaśnia mechanizm niedrożności dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>–zapewnia poszkodowanemu ochronę termiczną</li> <li>–umiejętnie stosuje folię NRC</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>–wymienia główne przyczyny omdlenia</li> <li>–wyjaśnia, kiedy można zastosować odwrócony schemat CAB</li> </ul> | –charakteryzuje objawy zwiastujące omdlenie<br>udziela pierwszej pomocy w przypadku omdlenia |

|     |                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                        |                                                            |                                                                        |                                                                                                                                |
|-----|--------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>–wymienia objawy utraty przytomności</li> <li>–ocenia stan poszkodowanego wg schematu ABC</li> <li>–udrażnia drogi oddechowe (rękoczynem czoło–żuchwa)</li> <li>–sprawdza, czy poszkodowany oddycha</li> <li>–układa poszkodowanego nieprzytomnego, ale oddychającego, w pozycji bezpiecznej</li> </ul> |                                                                                        |                                                            |                                                                        |                                                                                                                                |
| 14. | <b>Resuscytacja krążeniowo - oddechowa</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>–definiuje pojęcie „resuscytacja krążeniowo-oddechowa”</li> <li>–opisuje znaczenie RKO w akcji ratowniczej</li> <li>–wymienia warunki i czynniki zapewniające realizację RKO na</li> </ul>                                                                                                              | –wykonuje pełen cykl RKO na manekinie dorosłego i niemowlęcia (samodzielnie i w parze) | - stosuje środki ochrony osobistej podczas wykonywania RKO | –opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego | –opisuje działanie i obsługę automatycznego defibrylatora zewnętrznego przedstawia zalety zastosowania AED w akcji ratowniczej |

|     |                                       |                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                   |                                                                              |                                                                             |                                                                 |
|-----|---------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|
|     |                                       | wysokim poziomie skuteczności<br>–omawia algorytm ratowniczy RKO u dorosłych i dzieci                                                                                            |                                                                                                                   |                                                                              |                                                                             |                                                                 |
| 15. | <b>Apteczka pierwszej pomocy</b>      | –omawia przeznaczenie i podstawowe typy apteczek pierwszej pomocy                                                                                                                | –wylicza przedmioty wchodzące w skład apteczki pierwszej pomocy:<br>• samochodowej<br>• turystycznej<br>• domowej | –opisuje zasady doboru i przechowywania składników apteczki pierwszej pomocy | - proponuje improwizowane środki opatrunkowe, zależnie od rodzaju zranienia |                                                                 |
| 16  | <b>Tamowanie krwawień i krwotoków</b> | –wyjaśnia pojęcia: rana, krwotok, opatrunek uciskowy, opatrunek osłaniający<br>–stosuje rękawiczki ochronne podczas opatrywania ran<br>–bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne | –wykonuje w obrębie kończyny opatrunki uciskowe i osłaniające<br>–wymienia rodzaje krwotoków i charakteryzuje je  | –wykonuje opatrunek zależnie od miejsca zranienia (inne niż kończyna)        | - demonstruje sposób tamowania krwotoku z nosa                              | - opisuje sposoby opatrywania ran w zależności od stopnia urazu |

|    |                               |                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                          |                                                                                                                          |                                                                                           |
|----|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| 17 | <b>Złamania i zwichnięcia</b> | – wyjaśnia pojęcia: złamanie, zwichnięcie, skręcenie                                                                                                                                  | – zna i stosuje zasady doraźnego unieruchomienia kości i stawów                                                                                                                                                       | – zakłada temblak<br>– omawia pryncypialne zasady postępowania w przypadku podejrzenia urazów kręgosłupa | – opisuje najczęstsze okoliczności urazów kręgosłupa                                                                     | - podaje przykłady zapobiegania urazom w domu, w pracy, podczas rekreacji i w sporcie     |
| 18 | <b>Oparzenia i odmrożenia</b> | – wyjaśnia pojęcia: oparzenie, udar słoneczny, udar cieplny, odmrożenie, wychłodzenie                                                                                                 | – omawia zasady postępowania ratowniczego w przypadkach: <ul style="list-style-type: none"> <li>• oparzeń termicznych</li> <li>• oparzeń środkami chemicznymi</li> <li>• wychłodzenia organizmu i odmrożeń</li> </ul> | – demonstruje sposób schładzania oparzonej kończyny                                                      | - proponuje skuteczne sposoby zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska domowego i małych dzieci | - zna nazwy ogólnodostępnych leków niezbędnych do ograniczenia skutków urazów termicznych |
| 19 | <b>Inne groźne przypadki</b>  | – omawia objawy oraz sposób udzielania pierwszej pomocy w przypadkach: <ul style="list-style-type: none"> <li>• zadławienia</li> <li>• zawału serca</li> <li>• udaru mózgu</li> </ul> | - omawia schemat postępowania w przypadku zadławienia                                                                                                                                                                 | - wykonuje na manekinie rękocyny ratunkowe w przypadku zadławienia                                       | - wymienia przykłady działań zapobiegających zadławieniu u małych dzieci                                                 | - omawia sposoby zapewnienia bezpieczeństwa ratownika w wymienionych wypadkach            |

|    |                                                  |                                                                                                                                                                                                                     |                                                                        |                                                                |                                                                                   |                                                                                 |
|----|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• napadu padaczkowego</li> <li>• ciała obcego w oku</li> <li>• zatrucia</li> <li>• tonięcia</li> <li>• porażenia prądem</li> <li>• ukąszenia</li> <li>• użądlenia</li> </ul> |                                                                        |                                                                |                                                                                   |                                                                                 |
| 20 | <b>Terenoznawstwo</b>                            | - wyznacza kierunki stron świata                                                                                                                                                                                    | - wyznacza kierunki przy użyciu dostępnych urządzeń: kompas, GPS itp.. | - czyta mapy i wykonuje proste obliczenia                      | - dokonuje pomiarów bezprzyrządowych w terenie<br>- określa przybliżoną odległość | - orientuje się w terenie bez mapy<br>- umie zaplanować i obliczyć drogę marszu |
| 21 | <b>Cyber-bezpieczeństwo w wymiarze wojskowym</b> | - wyjaśnia znaczenie pojęcia cyberbezp.                                                                                                                                                                             | - opisuje miejsce cyberbezp. w systemie bezpieczeństwa państwa         | - wymienia główne zagrożenia dla cyberbezp.                    | - proponuje efektywne sposoby zapobiegania atakom                                 | - opisuje zadania Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni, przykłady ataków               |
| 22 | <b>Przygotowanie do szkolenia strzeleckiego</b>  | - wylicza zasady bezpiecznego posługiwania się bronią                                                                                                                                                               | - rozumie zasady użycia broni, identyfikuje podstawowe części składowe | - opisuje ułożenie ciała w podstawowych postawach strzeleckich | - opisuje podstawowe zgrywania podstawowych rodzajów przyrządów celowniczych      | - prawidłowo składa się do strzału , reguluje oddech ściąga język spustowy      |

|    |                                                                       |                                                 |                                                          |                                      |                                                              |                                                                                     |
|----|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| 23 | <b>Powtórzenie materiału z zakresu kształtowania postaw obronnych</b> | - łączy zagadnienia w ciąg przyczynowo skutkowy | - dostrzega słabe i mocne strony proponowanych rozwiązań | - proponuje alternatywne rozwiązania | - sprawnie operuje poznanym słownictwem, trafnie argumentuje | - dysponuje pozapodręcznikową wiedzą, rozwija zainteresowania w zakresie przedmiotu |
|----|-----------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|----------------------------------------------------------|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|